

ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ЕПІДЕМІЧНУ СИТУАЦІЮ В ЄВРОРЕГІОНІ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Повномасштабна війна в Україні підштовхнула мільйони людей до міграції, яка в Європі залишається глобальною тенденцією. Війна не тільки продовжує виштовхувати людей з власних домівок, вона створює ризики для поширення інфекційних захворювань. Несприятливі умови життя, тісний контакт, погане харчування, психічний і фізичний стрес – саме ті сприятливі умови, які підвищують ризики зараження цілим рядом інфекційних захворювань: діарея, гепатит, паразитарні захворювання, що передаються через воду, а також інфекції дихальних шляхів. Поєднання цих чинників ризику та поганий доступ до медичних послуг підвищує вразливість біженців також до туберкульозної інфекції. В таких умовах багато людей з туберкульозом припиняють лікування або не мають доступу до соціальних протитуберкульозних програм. До того ж, затримка з діагностикою цієї недуги призводить до погіршення процесу лікування та поширення туберкульозної інфекції.

У 2022 році Україна зіткнулася з масштабними міграційними процесами внаслідок повномасштабного вторгнення росії, а це суттєво вплинуло на доступ людей до медичної допомоги. Виникла необхідність змін в законодавстві, щоб забезпечити стійкий захист біженців, які хворіють на туберкульоз. В тому числі, питання конфіденційності, відстеження контактів, доступу до нових технологій охорони здоров'я, доступу до правового захисту тощо.

Всі заходи, розроблені всередині України, направлені на те, щоб внутрішньо переміщені особи, серед яких є і пацієнти з туберкульозом, мали доступ до діагностики та лікування в умовах війни.

За даними санітарно-епідеміологічної служби у серпні 2022 року в Україні зареєстровано 1 703 випадки туберкульозу, серед них: 1 328 нових випадків захворювання; 288 пацієнтів із рецидивом; 20 пацієнтів, які відновили лікування після перерви; 45 пацієнтів, які розпочали повторне лікування після невдалого; 12 інших випадків; 10 пацієнтів із невідомою історією попереднього лікування; у 6 пацієнтів також діагностовано COVID-19.

Загалом в Україні у серпні 2022 року від туберкульозу лікувалися 12 600 людей.

Станом на жовтень 2022 року відомо про 300 громадян України з туберкульозом, які знайшли прихисток в країнах євросоюзу.

Враховуючи, що наша країна навіть в такий складний період демонструє прогресивний людиноцентричний підхід супроводу пацієнтів, готовність європейських країн забезпечити біженців з туберкульозом гідним рівнем медичної допомоги та підтримки є важливою складовою збереження епідемічного благополуччя регіону. Тому між парламентарями країн євросоюзу розроблена і активно впроваджується стратегія співпраці для пом'якшення

впливу COVID-19 на мігрантів з туберкульозом, обмін світовими стандартами та передовими практиками діагностики, клінічним досвідом.

Однією з країн, яка прийняла найбільшу кількість українських громадян, стала Польща. Серед людей, які знайшли прихисток в цій країні, були і пацієнти з туберкульозом. Рівень поширення туберкульозу, включно з лікарсько-стійкими його формами, в Польщі значно нижчий від України, а відтак в країні не було потреби в значній кількості ліків для лікування лікарсько-стійких форм туберкульозу, тому, з початку напливу людей забезпечення протитуберкульозною підтримкою наших співвітчизників стало свого роду викликом для медичної служби цієї країни.

Щоб упоратися з проблемою та забезпечити якісним доступом до лікування українських пацієнтів з туберкульозом в Польщі, європейський офіс ВООЗ узяв на себе роль координатора співпраці між країнами, обміну даними та пошуку вдалих рішень у нових обставинах.

За підтримки ВООЗ країни проаналізували бар'єри, з якими стикаються пацієнти, і складнощі в організації процесу лікування. За результатами оцінювання було зроблено низку системних кроків для того, щоб українці за кордоном могли продовжити лікування без перерв. За підтримки ВООЗ були придбані 100 курсів лікування мультирезистентного туберкульозу для безоплатного лікування українців в Польщі. Долучились до підтримки пацієнтів і в міжнародній партнерській організації «Лікарі без кордонів», які забезпечують допомогу пацієнтам в Польщі.

Таким чином, на сьогоднішній день відбулись системні зрушення в доступі до протитуберкульозної допомоги в Польщі з акцентом на пацієнтоорієнтований підхід.

В подоланні туберкульозу вкрай важливий регулярний прийом ліків та постійний моніторинг стану здоров'я, тому не варто ігнорувати відвідування лікаря під час перебування в іншій країні.

Закликаємо усіх людей, які хворіють на туберкульоз і були змушені покинути Україну, звертатися за медичною допомогою в Польщі. Лікування туберкульозу в цій країні - безоплатне.

Список використаних джерел:

1. Завальнюк О.Л. Аналіз наслідків і прогнозів пандемії Covid-19 / Актуальні питання сучасної біологічної науки та методики її викладання: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2021-2022 н.р. – Вінниця, 2022. – 109 с.- С.71-75.
2. Завальнюк О.Л. Вплив інфекційної захворюваності на стан здоров'я й демографічні показники населення України / Актуальні питання сучасної біологічної науки та методики її викладання: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів за 2020 - 2021 н.р. - Вінниця, 2021.- С.96-101.
3. Завальнюк О.Л. Постковідні ускладнення – попередній огляд / Актуальні питання географічних, біологічних та хімічних наук: основні наукові проблеми та перспективи дослідження / Збірник наукових праць ВДПУ;[відп.ред. С.В. Поливаний]. Вінниця, 2021. Вип.19 (24).- 88с. – С.14-16.